

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вчена рада Хмельницького
національного університету
протокол від _____ 2021 р. № ____
Голова вченої ради

_____ М. Є. Скиба
Підпис Ініціали, прізвище

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

Вид освітньої програми

ФІЛОЛОГІЯ. УКРАЇНСЬКА МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА

Назва освітньої програми

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ДРУГИЙ (МАГІСТЕРСЬКИЙ)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

035 ФІЛОЛОГІЯ
Код і найменування

СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ

035.01 УКРАЇНСЬКА МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА
Код і найменування

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

03 ГУМАНІТАРНІ НАУКИ
Шифр і назва

ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ

**МАГІСТР ФІЛОЛОГІЇ ЗА СПЕЦІАЛІЗАЦІЄЮ
УКРАЇНСЬКА МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА**
Назва

Освітня програма вводиться в дію

з _____ 2021 р.

Наказ від _____ 2021 р. № ____

Ректор _____ М. Є. Скиба
Підпис Ініціали, прізвище

ВНЕСЕНО

Кафедра української філології

Протокол від _____ 2021 року № ___

Зав. кафедри _____ М. М. Торчинський
Підпис Ініціали, прізвище

ПРОЄКТНА ГРУПА

Гарант (Керівник проєктної групи)

_____ М. М. Торчинський, д. філол. н., проф.
Підпис Ініціали, прізвище Науковий ступінь, вчене звання

Члени проєктної групи:

_____ М. М. Гавриш, к. філол. н., доц.
Підпис Ініціали, прізвище Науковий ступінь, вчене звання

_____ А. М. Янчишин, к. філол. н., ст. викл.
Підпис Ініціали, прізвище Науковий ступінь, вчене звання

ПОГОДЖЕНО

Вчена рада гуманітарно-педагогічного факультету

Протокол від _____ 2021 р. № ___

Голова вченої ради _____ Л. Л. Станіславова
Підпис Ініціали, прізвище

Навчально-методичний відділ

Завідувач _____ Л. С. Любохинець
Підпис Ініціали, прізвище

Навчальний відділ

Завідувач _____ О. Г. Самолук
Підпис Ініціали, прізвище

Відділ забезпечення якості вищої освіти

Завідувач _____ Г. В. Красильникова
Підпис Ініціали, прізвище

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Член експертної групи, в. о. директора Департаменту освіти і науки
Хмельницької міської ради С. В. Губай

_____

Підпис

_____

Ініціали, прізвище

Член експертної групи, методист української мови і літератури Хмельницького
обласного інституту післядипломної підготовки педагогічних працівників С. А. Манзюк

_____

Підпис

_____

Ініціали, прізвище

Член експертної групи, голова студентської ради гуманітарно-педагогічного факультету
Хмельницького національного університету Ю. Г. Набухотна

_____

Підпис

_____

Ініціали, прізвище

Профіль освітньої програми зі спеціальності 035 Філологія

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Хмельницький національний університет Гуманітарно-педагогічний факультет Кафедра української філології
Ступінь вищої освіти	Магістр
Назва освітньої кваліфікації	Магістр філології за спеціалізацією Українська мова та література
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма Філологія. Українська мова та література
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра одиничний, обсяг освітньої програми – 90 кредитів ЄКТС, термін навчання – 1,5 роки
Наявність акредитації	Міністерство освіти і науки України, 26.04.2012 р., протокол № 95. Термін дії сертифікату серії НД-IV за № 2354041 від 28.05.2012 р. – десять років (до 01.06.2022 р.)
Цикл/рівень	Національна рамка кваліфікацій – 8 рівень; FQ-EHEA – другий цикл; EQF LLL – 7 рівень
Передумови	Наявність ступеня вищої освіти бакалавра
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	1,5 роки
Інтернет адреса постійного розміщення освітньої програми	http://www.khnu.km.ua/root/page.aspx?1=0&r=50
2. Мета освітньої програми	
Підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні завдання і проблеми, що передбачає проведення досліджень та / або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог, у діяльності, пов'язаній з аналізом, творенням і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів, організацією успішної комунікації українською мовою.	
3. Характеристика освітньої програми	
Предметна галузь (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	03 Гуманітарні науки 035 Філологія 035.01 Українська мова та література
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Спеціальна освіта в галузі гуманітарних наук за спеціальністю «Філологія». Ключові слова: філологія, україністика, лінгвістика, літературознавство, мовні одиниці, літературні твори, тексти, типологія, аналіз, характеристика.
Особливості програми	Інноваційний та дослідницький характер профільної гуманітарної підготовки за спеціальністю «Філологія».
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Магістр-філолог може працювати в науковій, літературно-видавничій, освітній галузях; на викладацьких, науково-дослідних та адміністративних посадах у закладах вищої та середньої освіти; у засобах масової інформації, інтернет-маркетингу, у різноманітних фондах, спілках, фундаціях гуманітарного спрямування, музеях, мистецьких і культурних центрах тощо; у різних галузях господарства, де потрібні послуги зі створення, аналізу, оцінювання текстів. За Державним класифікатором професій ДК 003:2010 – молодший науковий співробітник (філологія, лінгвістика та переклади) (код КП 2444.1), науковий співробітник (філологія, лінгвістика та переклади) (код КП 2444.1, код ЩКППТР 23667), науковий співробітник-консультант (філологія, лінгвістика та переклади) (код КП 2444.1), філолог (код КП 2444.2), філолог-дослідник (код КП 2444.1); викладач вищого навчального закладу (код КП 2310.2); вчитель середнього навчально-виховного закладу (код КП 2320).

Подальше навчання	Можливість навчання за програмою третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	За домінуючими методами та способами навчання: пасивні (<i>лекційні, пояснювально-ілюстративні</i>); активні (<i>проблемні, ігрові, інтерактивні, саморозвивальні, практичні заняття, практика</i>). За організаційними формами: <i>колективне, індивідуальне та інтегративне навчання</i> . За орієнтацією педагогічної взаємодії: <i>позиційне та контекстне навчання, технологія співпраці</i> .
Оцінювання	<i>Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за 4-бальною («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і вербальною («зараховано», «незараховано») системами.</i> <i>Види контролю: поточний, тематичний, періодичний, підсумковий, самоконтроль.</i> <i>Форми контролю: залік, диференційований залік, іспит, усне та письмове опитування, тестування, контрольні і самостійні роботи, захист курсових робіт, звіт із практики, наукова і творча робота, захист кваліфікаційної (дипломної) роботи.</i>
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні завдання та практичні проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 01. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 02. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК 03. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 04. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 05. Здатність працювати в команді та автономно. ЗК 06. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 07. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 08. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. . ЗК 09. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності). ЗК 11. Здатність проведення досліджень на належному рівні. ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). Загальні компетентності, визначені освітньою програмою ЗК 13. Здатність і готовність вдосконалювати і розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень ЗК 14. Здатність і готовність здійснювати перевірку реального дослідницького або педагогічного процесу відповідно до схвалених планів, норм і вимог, інструкцій та рішень.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК)	ФК 01. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах. ФК 02. Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства. ФК 03. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки. ФК 04. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

	<p>ФК 05. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.</p> <p>ФК 06. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.</p> <p>ФК 07. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.</p> <p>ФК 08. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.</p> <p>Фахові компетентності, визначені освітньою програмою</p> <p>ФК 09. Здатність виявляти стан і можливості поліпшення педагогічного процесу та відповідного освітнього середовища у вищих, загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах.</p> <p>ФК 10. Здатність і готовність розробляти системи заходів для забезпечення належного освітнього середовища, відповідно до норм безпеки життєдіяльності, ергономіки та сучасних технологій отримання знань.</p> <p>ФК 11. Здатність до організації різних форм і способів навчальної, навчально-методичної, наукової, творчої та інших видів діяльності, які певним чином стосуються філології і педагогіки.</p>
7. Програмні результати навчання (ПРН)	
<p>ПРН 01. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.</p> <p>ПРН 02. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.</p> <p>ПРН 03. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.</p> <p>ПРН 04. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.</p> <p>ПРН 05. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.</p> <p>ПРН 06. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.</p> <p>ПРН 07. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.</p> <p>ПРН 08. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства.</p> <p>ПРН 09. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.</p> <p>ПРН 10. Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).</p> <p>ПРН 11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.</p> <p>ПРН 12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.</p> <p>ПРН 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.</p> <p>ПРН 14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.</p> <p>ПРН 15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.</p> <p>ПРН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.</p> <p>ПРН 17. Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в галузі української філології.</p>	

<p>Програмні результати навчання, визначені освітньою програмою</p> <p>ПРН 18. Володіти професійними якостями викладача або учителя-філолога.</p> <p>ПРН 19. Аналізувати стан і можливості поліпшення педагогічного процесу та відповідного освітнього середовища у вищих, загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах.</p> <p>ПРН 20. Володіти різноплановими методами і способами перевірки знань з української мови і літератури.</p> <p>ПРН 21. Уміти розробляти систему заходів для забезпечення належного освітнього середовища, відповідно до норм безпеки життєдіяльності, ергономіки та сучасних технологій отримання знань.</p>	
<p>8. Ресурсне забезпечення реалізації програми</p>	
<p>Кадрове забезпечення</p>	<p>Кадровий склад групи забезпечення освітньо-професійної програми магістра української філології формувався з урахуванням структури навчального процесу та вимог до підготовки фахівців. На кафедрі працює 9 штатних осіб, з них 2 доктори наук (22,2 %), 6 кандидатів наук (66,7 %) і 1 викладач без наукового ступеня (11,1 %), який готується найближчим часом захищати кандидатську дисертацію. Відповідність кадровим вимогам ліцензійних умов викладачів кафедри коливається від 4 до 10 пунктів з 19 запропонованих (100 %).</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Матеріально-технічна база кафедри української філології включає: приміщення кафедри, кабінет завідувача кафедри та навчальні аудиторії, зокрема кабінет української мови (ауд. 4-411), кабінет історії української літератури (ауд. 4-432), кабінет методики навчання філологічних дисциплін (ауд. 4-405). Кабінети обладнані мультимедійними апаратами.</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Інформаційні ресурси:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Модульне середовище для навчання. Доступ до ресурсу: https://msn.khnu.km.ua. 2. Модульний курс для дистанційної форми навчання. Доступ до ресурсу: http://dn.khnu.km.ua/dn/k_list.aspx?bk=T. 3. Електронна бібліотека університету . Доступ до ресурсу: http://lib.khnu.km.ua/asp/php_f/plage_lib.php. 4. Репозитарій ХНУ. Доступ до ресурсу: http://elar.khnu.km.ua/jsui/?locale=uk. <p>Навчально-методичне забезпечення спеціальності «Філологія» складається з таких елементів: освітньо-професійна програма; навчальний план; робочий навчальний план; робочі програми навчальних дисциплін; описи навчальних дисциплін (силабуси); програма практики; програма державного іспиту; засоби діагностики вищої освіти; тематики курсових робіт з дисциплін і дипломних робіт та методичні вказівки до їх виконання; методична документація для організації самостійної роботи студентів з дисциплін навчального плану.</p>
<p>9. Академічна мобільність</p>	
<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>Здобувачі вищої освіти можуть продовжити навчання в інших закладах вищої освіти України. Угоди про співпрацю укладені з колективами Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка та Національного університету «Острозька академія».</p>
<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>Немає.</p>
<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</p>	<p>Не здійснюється</p>

II. Перелік компонентів освітньої програми та їхня логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів освітньої програми

Шифр КОП	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів ЄКТС	Форма підсумкового контролю	Семестр
ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ				
Загальна підготовка (ОЗП)				
ОЗП.01	Методологія та організація наукових досліджень	4	Залік	2
ОЗП.02	Основи етно- і соціолінгвістики	5	Залік	1
ОЗП.03	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	5	Залік	1
Професійна підготовка (ОПП)				
ОПП.01	Загальне мовознавство	5	Іспит	1
ОПП.02	Теорія літератури і літературна критика	5	Іспит	1
ОПП.03	Українська література і європейський контекст	5	Іспит, КР*	2
ОПП.04	Проблемні питання української мови	5	Іспит, КР*	2
ОПП.05	Методика викладання філологічних дисциплін у ЗВО	5	Іспит	1
ОПП.06	Порівняльна граматики слов'янських мов	5	Залік	1
ОПП.07	Переддипломна практика	7	Диф. залік	3
ОПП.08	Підготовка і захист кваліфікаційної роботи	15	ДР	3
Загальний обсяг обов'язкових компонентів		66		
ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ				
Професійна підготовка (ВПП)				
	Вибіркові дисципліни другого семестру	16	Диф. залік	2
	Вибіркові дисципліни третього семестру (практична підготовка)	8	Диф. залік	3
Загальний обсяг вибіркового компонентів		24		
Загальний обсяг освітньої програми		90		

*Курсова робота на вибір

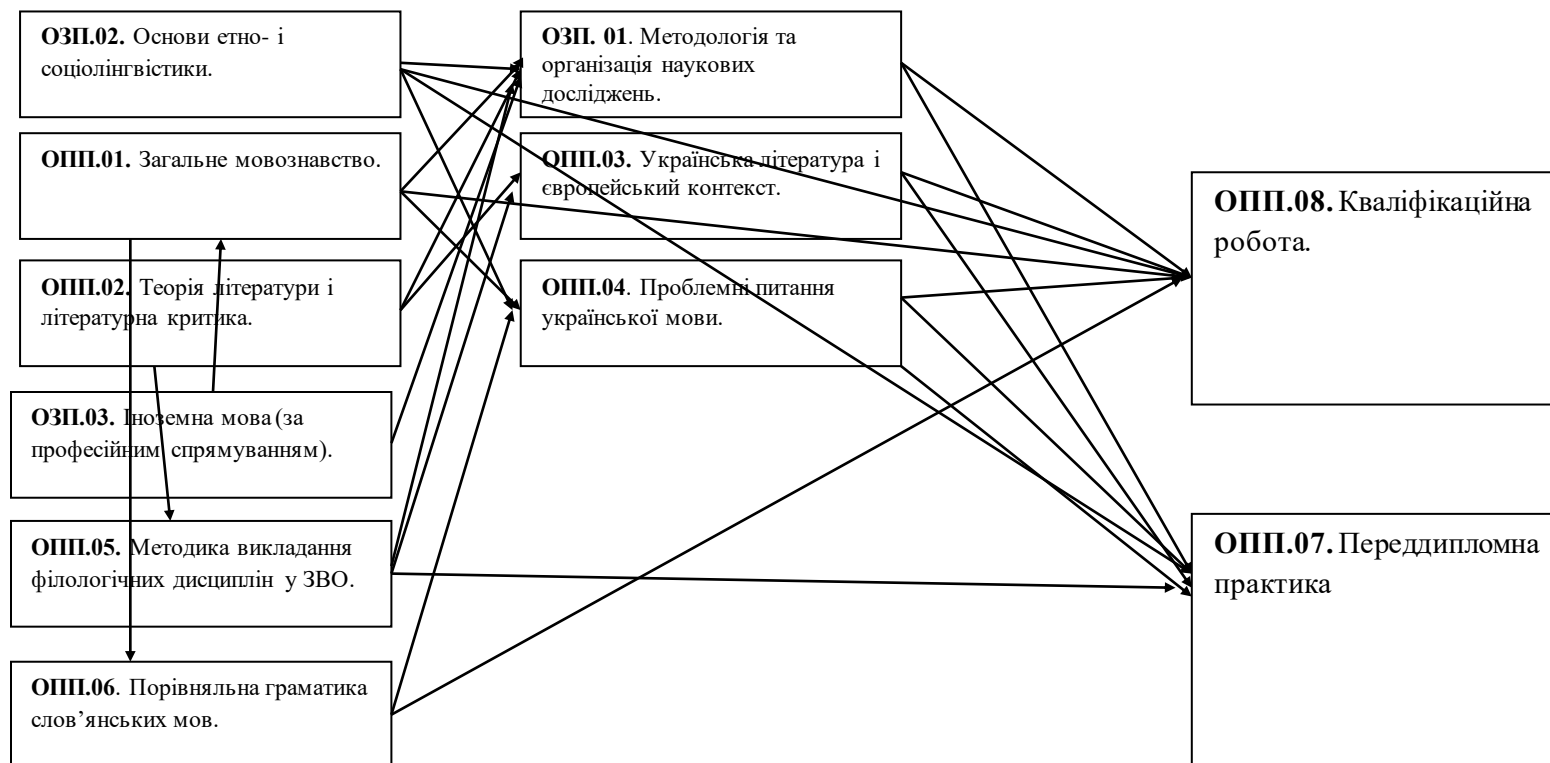

2.2. Структурно-логічна схема освітньої програми

Перший курс, перший семестр

Перший курс, другий семестр

Другий курс, перший семестр

III. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація випускників освітньо-професійної програми спеціальності Філологія. Українська мова та література здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та завершується видачею диплома встановленого зразка про присудження особі ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації Магістр філології за спеціалізацією Українська мова та література. Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату та має бути оприлюднена на офіційному сайті (репозитарії) університету.
--	---

IV. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Хмельницькому національному університеті відповідає вимогам Європейських стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти (ESG), статті 16 Закону України «Про вищу освіту» (2014) та статті 41 Закону України «Про освіту» (2017). Система функціонує на п'яти організаційних рівнях відповідно до розроблених нормативних документів, що розміщені на сайті Університету: <http://www.khnu.km.ua/root/page.aspx?t=700&p=100>.

Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти містить:

- 1) стратегію (політику) та процедури забезпечення якості освіти;
- 2) систему та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- 3) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 4) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 5) оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти;
- 6) оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної (науково-педагогічної) діяльності педагогічних та науково-педагогічних працівників;
- 7) оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти;
- 8) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, зокрема для самостійної роботи здобувачів освіти;
- 9) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 10) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти;
- 11) створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування;
- 12) інші процедури та заходи, що визначаються спеціальними законами або документами.

V. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОЗП.01	ОЗП.02	ОЗП.03	ОПП.01	ОПП.02	ОПП.03	ОПП.04	ОПП.05	ОПП.06	ОПП.07	ОПП.08
ЗК 01	+	+		+			+	+	+	+	+
ЗК 02	+					+		+		+	+
ЗК 03	+		+			+	+	+	+	+	+
ЗК 04	+			+	+	+	+	+		+	+
ЗК 05	+	+						+		+	
ЗК 06			+								
ЗК 07	+	+		+	+	+	+	+		+	+
ЗК 08	+		+	+	+	+	+	+		+	+
ЗК 09	+							+		+	
ЗК 10	+	+	+					+		+	
ЗК 11	+							+		+	+
ЗК 12	+							+		+	+
ЗК 13	+	+	+	+	+	+	+			+	+
ЗК 14	+							+			+
ФК 01		+		+			+		+	+	+
ФК 02					+	+		+		+	+
ФК 03	+			+	+	+	+	+	+	+	+
ФК 04	+			+	+	+	+	+	+	+	+
ФК 05	+										+
ФК 06	+	+		+	+	+	+	+			+
ФК 07		+		+	+	+	+	+	+	+	+
ФК 08	+							+		+	+
ФК 09								+		+	
ФК 10								+		+	
ФК 11	+							+		+	+

VI. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	ОЗП.01	ОЗП.02	ОЗП.03	ОПП.01	ОПП.02	ОПП.03	ОПП.04	ОПП.05	ОПП.06	ОПП.07	ОПП.08
ПРН 01	+							+		+	+
ПРН 02	+	+	+	+			+		+	+	+
ПРН 03	+	+	+	+	+			+		+	+
ПРН 04	+	+						+		+	+
ПРН 05	+	+						+		+	+
ПРН 06	+	+						+		+	+
ПРН 07		+		+			+		+	+	+
ПРН 08					+	+		+		+	+
ПРН 09		+		+	+	+	+	+		+	+
ПРН 10	+			+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 11	+			+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 12	+							+			+
ПРН 13	+							+		+	
ПРН 14	+						+	+	+	+	+
ПРН 15	+	+		+	+	+	+	+		+	+
ПРН 16	+			+	+	+	+	+		+	+
ПРН 17	+			+	+	+	+	+			+
ПРН 18								+		+	
ПРН 19								+		+	
ПРН 20								+		+	
ПРН 21	+							+		+	

Використані джерела

1. Закон України «Про освіту» (від 05.09.2017 № 2145-VIII). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
2. Закон «Про вищу освіту» (від 01.07.2014 № 1556-VII). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
3. Класифікатор професій: ДК 003: 2010. Розробник Гаврицька М. та ін. Київ: Соцінформ: Держспоживстандарт України, 2010. 746 с.
4. Наказ Міністерства освіти і науки України від 25.05.2016 № 567 «Про затвердження Переліку спеціалізацій підготовки здобувачів вищої освіти ступенів бакалавра та магістра за спеціальністю 035 «Філологія». URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0825-16>.
5. Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2016 № 600 «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти». URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/rekomendatsii-1648.pdf>
6. Постанова Кабінету міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій». URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-p>;
7. Постанова Кабінету міністрів України від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-p>
8. Стандарт вищої освіти України зі спеціальності 035 Філологія для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затверджений наказом МОНУ від 20.06.2019 № 811. URL: <https://mon.gov.ua/storage/.../035-filologiya-magistr.pdf>

АНОТАЦІЇ ДИСЦИПЛІН

МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Тип дисципліни	Обов'язкова
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Мова навчання	Українська
Семестр	Другий
Кількість встановлених кредитів ЄКТС	4
Форми навчання, для яких читається дисципліна	Денна/заочна

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: формулювати мету, завдання та гіпотезу наукових досліджень; концентрувати й орієнтувати наукові дослідження на виконання найбільш важливих завдань; розрізняти поняття «об'єкт» і «предмет» пізнання і дослідження; вміти оцінювати результати дослідження; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами; характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації; збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти; здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних; дотримуватися правил академічної доброчесності; доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються; обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу; використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

Зміст навчальної дисципліни. Методологія науки. Науковий пошук. Наукове дослідження: суть та особливості. Методичний задум наукового дослідження та його основні етапи. Основи наукової організації праці та ергономіки. Методи наукових досліджень, їх суть. Аргументування: правила, вимоги, помилки у будівництві тезису. Засоби запису та стиснення інформації: тезиси і конспекти. Докази. Спростування доводів. Бібліографічний пошук літератури. Оформлення посилань та списку літератури.

Пререквізити – загальне мовознавство, теорія літератури і літературна критика, теорія і практика філологічних досліджень.

Кореквізити – підготовка і захист кваліфікаційної роботи.

Запланована навчальна діяльність: лекції – 18 год., практичні заняття – 36 год., самостійна робота – 66 год.; разом – 120 год.

Форми (методи) навчання: словесні (розповідь, бесіда, пояснення з елементами проблемності), практичні (практичні заняття з використанням ігрових та інформаційних технологій); наочні (ілюстрування навчального матеріалу, показ слайдів).

Форми оцінювання результатів навчання: усне опитування, тестування, письмове опитування, самостійна робота, індивідуальне домашнє завдання, контрольна робота.

Вид семестрового контролю: залік.

Навчальні ресурси:

1. Колісниченко Е. В. Основи наукових досліджень. Суми : Сумський державний університет, 2012. 83 с.
2. Конверський А. Є. Основи методології та організації наукових досліджень. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 352 с.
3. Мокін Б. І., Мокін О. Б. Методологія та організація наукових досліджень. Вінниця: ВНТУ, 2014. 180 с.
4. Модульне середовище для навчання MOODLE. Доступ до ресурсу: <https://msn.khnu.km.ua>.
5. Електронна бібліотека університету. Доступ до ресурсу: http://lib.khnu.km.ua/asp/php_f/p1age_lib.php.

Викладач: доктор філологічних наук, професор Торчинський М. М.

ОСНОВИ ЕТНО- ТА СОЦІОЛІНГВІСТИКИ

Тип дисципліни	Обов'язкова
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Мова навчання	Українська
Семестр	Перший
Кредити ЄКТС	5
Форми навчання, для яких читається дисципліна	Денна/заочна

Результати навчання

Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: уміти визначати тип соціальної комунікації і специфіку її плинності; здійснювати соціолінгвістичний аналіз комунікативної поведінки учасників різних соціальних груп (діти, студенти, викладачі тощо); виділяти мовленнєві і паралінгвальні засоби маркування соціальних статусів комунікантів у художньому дискурсі; здійснювати соціолінгвістичний аналіз різних текстів; проводити соціолінгвістичне дослідження мовної ситуації у рідному місті чи селі; володіти знаннями про базові поняття, які висвітлюють взаємодію мови і культури, мови і політики; критерії розрізнення понять «двомовність», «диглосія», «суржик»; досвід мовного будівництва у світі та українські проблеми; основні чинники прагматики спілкування, пов'язані із соціальними складовими комунікативного акту. аналізувати, зіставляти, порівнювати, узагальнювати етномовні явища; виконувати історико-культурологічні коментарі до слів-історизмів, етнографізмів, діалектизмів, народних фразем; характеризувати етнокультурний оцінний зміст засобів словотвору, морфології, синтаксичних конструкцій; здійснювати етнолінгвістичний аналіз фольклорних та художніх текстів; виконувати етнолінгвістичні розвідки у словниках української мови; проводити самостійну пошукову роботу з етнолінгвокультури рідного краю; володіти знаннями про історію розвитку етнолінгвістики; внесок українських мовознавців у розвиток етнолінгвістичної теорії; базові поняття, які висвітлюють взаємодію мови і культури, мови і етносу; основні методи дослідження етнолінгвістики; історію рідної мови в тісному поєднанні з історією етносу, носіїв цієї мови.

Зміст навчальної дисципліни. Тематичні групи лексики, що відбивають особливості життя, світобачення і світосприйняття українців. Діалектно забарвлена лексика. Екзотизми. Етнографізми. Етноніми. Лінгвоніми. Фраземи. Демінутиви. Проблеми соціолінгвістики. Мовна ситуація. Мовна політика. Білінгвізм, суржик. Соціолінгвістичне анкетування.

Пререквізити – загальне мовознавство.

Кореквізити – проблемні питання української мови, підготовка і захист кваліфікаційної роботи.

Запланована навчальна діяльність: лекції – 34 год., практичні заняття – 17 год., самостійна робота – 99 год.; разом – 150 год.

Форми (методи) навчання: словесні (розповідь, бесіда, дискусії), наочні (таблиці, слайди), проблемний виклад, спостереження, аналіз.

Форми оцінювання результатів навчання: усне опитування, тестування, письмове завдання, контрольна робота, аналіз символів української культури, соціолінгвістичне анкетування.

Вид семестрового контролю: залік.

Навчальні ресурси:

1. Жайворонок В. В. Українська етнолінгвістика. Київ: Довіра, 2007. 262 с.
2. Кононенко В. І. Українська етнолінгводидактика. Івано-Франківськ, 1995. 57 с.
3. Мацюк Г. П. До витоків соціолінгвістики: соціологічний напрям у мовознавстві. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. 432 с.
4. Мацюк Г. П. Прикладна соціолінгвістика: питання мовної політики. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2009. 212 с.
5. Мовна політика та мовна ситуація в Україні. Аналіз і рекомендації. Київ: «Києво-Могилянська академія», 2008. 363 с.
6. Модульне середовище для навчання MOODLE. Доступ до ресурсу: <https://msn.khnu.km.ua>.
7. Електронна бібліотека університету. Доступ до ресурсу: http://lib.khnu.km.ua/asp/php_f/plage_lib.php

Викладач: кандидат філологічних наук, доцент Гавриш М. М.

ІНОЗЕМНА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)

Тип дисципліни	Обов'язкова
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Мова навчання	Англійська (німецька, французька)
Семестр	Перший
Кількість встановлених кредитів ЄКТС	5
Форми навчання, для яких читається дисципліна	Денна/заочна

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: прочитати, перекласти, зрозуміти та анотувати текст фахового спрямування; демонструвати навички сприймання та відтворення інформації на слух; демонструвати правильне і грамотне написання офіційних/неофіційних листів та імейлів, резюме та автобіографії іноземною мовою; використовувати базову термінологію за фахом під час професійного спілкування; презентувати іноземною мовою результати діяльності та/або наукового дослідження; підтримувати ділову розмову із міжнародними партнерами; упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами; застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації; збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації); створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.

Зміст навчальної дисципліни. Лексика за фаховим спрямуванням. Функціональна граматики. Функціональне спілкування. Ділова кореспонденція. Академічне письмо. Бізнес-презентація та академічна презентація. Аудіювання.

Пререквізити – іноземна мова.

Кореквізити – підготовка і захист кваліфікаційної роботи.

Запланована навчальна діяльність: лекції – 17 год., практичні заняття – 34 год., самостійна робота – 99 год.; разом – 150 год.

Форми (методи) навчання: словесні, практичні, наочні, комунікативні, (проектні, кейс-технології, проблемний метод).

Форми оцінювання результатів навчання: усне опитування, письмове опитування (тестування), захист проектів у формі презентацій, індивідуальні письмові та усні творчі завдання, портфоліо аудіо-записів.

Вид семестрового контролю: залік.

Навчальні ресурси:

1. English File. Pre-Intermediate Student's Book. Eds. Ch. Latham-Koenig, C. Oxenden, P. Seligson. 3rd Edition. Oxford University Press, 2014. 167 p.
2. English File. Pre-Intermediate Student's Workbook. Eds. Ch. Latham-Koenig, C. Oxenden, P. Seligson. 3rd Edition. Oxford University Press, 2014. 95 p.
3. English File. Pre-Intermediate Teacher's Book. Eds. Ch. Latham-Koenig, C. Oxenden, P. Seligson. 3rd Edition. Oxford University Press, 2014. 279 p.
4. Модульне середовище для навчання MOODLE. Доступ до ресурсу: <https://msn.khnu.km.ua>.
5. Електронна бібліотека університету. Доступ до ресурсу: http://lib.khnu.km.ua/asp/php_f/p1age_lib.php

Викладачі кафедри іноземних мов.

ЗАГАЛЬНЕ МОВОЗНАВСТВО

Тип дисципліни	Обов'язкова
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Мова навчання	Українська
Семестр	Перший
Кількість встановлених кредитів ЄКТС	5
Форми навчання, для яких читається дисципліна	Денна/заочна

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: з'ясувати спільні та відмінні ознаки мови і мислення, мови і мовлення; володіти знаннями про проблематику сучасного мовознавства; зв'язок мови і суспільства; взаємозв'язок мови і мислення, мови і мовлення; знакову теорію мови; структуру мовної системи; чинники мовного розвитку; методи і прийоми вивчення й опису мов; історію розвитку мовознавчої думки; упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами; оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування; аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці; характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації; здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних; обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу; використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

Зміст навчальної дисципліни. Мовознавство як наука. Соціальна і знакова природа мови. Взаємовідношення мови і мислення, мови і мовлення. Мова як системно-структурне утворення. Мова та історія (розвиток мови). Методи і прийоми вивчення й опису мов. Історія лінгвістичних досліджень.

Пререквізити – вступ до мовознавства, сучасна українська літературна мова.

Кореквізити – проблемні питання української мови, педагогічна практика у ЗВО, підготовка і захист кваліфікаційної роботи.

Запланована навчальна діяльність: лекції – 34 год., практичні заняття – 17 год., самостійна робота – 99 год.; разом – 150 год.

Форми (методи) навчання: словесні (розповідь, бесіда, дискусії), наочні (таблиці, слайди), проблемний виклад, спостереження, аналіз.

Форми оцінювання результатів навчання: усне опитування, тестування, письмове завдання, контрольна робота.

Вид семестрового контролю: іспит.

Навчальні ресурси:

1. Дорошенко С. І. Загальне мовознавство. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 288 с.
2. Кочерган М. П. Загальне мовознавство. Київ: Академія, 2010. 464 с.
3. Семчинський С. В. Загальне мовознавство. Київ: ОКО, 1996. 328 с.
4. Модульне середовище для навчання MOODLE. Доступ до ресурсу: <https://msn.khnu.km.ua>.
5. Електронна бібліотека університету. Доступ до ресурсу: http://lib.khnu.km.ua/asp/php_f/page_lib.php

Викладач: кандидат філологічних наук, доцент Гавриш М. М.

ТЕОРІЯ ЛІТЕРАТУРИ І ЛІТЕРАТУРНА КРИТИКА

Тип дисципліни	Обов'язкова
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Мова навчання	Українська
Семестр	Перший
Кількість встановлених кредитів ЄКТС	5
Форми навчання, для яких читається дисципліна	Денна/заочна

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: визначати проблематику сучасного літературознавства; характеризувати основні літературознавчі напрями і школи; критично аналізувати літературні твори; добирати ілюстративний матеріал до кожного літературознавчого терміна; поцінювати художній текст як окреме естетичне ціле й з огляду на його місце в літературному процесі; визначати родову належність твору, його жанр, жанрову форму, коментувати засоби зображення світу й людини в ньому; володіти знанням про етапи розвитку мистецтва; критерії класифікації літературознавчих дисциплін; визначенням та принципами взаємодії основних літературознавчих термінів; технологією критичного аналізу художнього твору; застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі; оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування; оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства; характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації; здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних; обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу; використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

Зміст навчальної дисципліни. Теорія літератури і літературна критика як наука. Історія світової літературно-естетичної думки. Основні літературознавчі течії XIX–XX ст. Закони, за якими функціонує літературний твір. Особливості змісту і форми літературного твору. Навички аналізу літературного твору як явища мистецтва. Основні закономірності літературного процесу.

Пререквізити – вступ до літературознавства, історія української літератури, історія зарубіжної літератури.

Кореквізити – українська література і європейський контекст, переддипломна практика, підготовка і захист кваліфікаційної роботи.

Запланована навчальна діяльність: лекції – 34 год., практичні заняття – 17 год., самостійна робота – 99 год.; разом – 150 год.

Форми (методи) навчання: словесні (розповідь, бесіда, пояснення з елементами проблемності); практичні (практичні заняття з використанням ігрових та інформаційних технологій, проекти); наочні (ілюстрування навчального матеріалу).

Форми оцінювання результатів навчання: усне опитування, тестування, письмове завдання, контрольна робота.

Вид семестрового контролю: іспит.

Навчальні ресурси:

1. Білоус П. В. Вступ до літературознавства. Теорія літератури. Психологія літературної творчості. Житомир: Рута, 2009. 322 с.
2. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури. Київ: Либідь, 2000. 488 с.
3. Літературознавча енциклопедія: у двох томах. Автор-укладач Ю. І. Ковалів. Київ: ВЦ «Академія», 2007. 608 с.
4. Модульне середовище для навчання MOODLE. Доступ до ресурсу: <https://msn.khnu.km.ua>.
5. Електронна бібліотека університету. Доступ до ресурсу: http://lib.khnu.km.ua/asp/php_f/page_lib.php

Викладач: кандидат філологічних наук, доцент Приймак І. В.

УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА І ЄВРОПЕЙСЬКИЙ КОНТЕКСТ

Тип дисципліни	Вибіркова
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Мова навчання	Українська
Семестр	Другий
Кількість встановлених кредитів ЄКТС	5
Форми навчання, для яких читається дисципліна	Денна/заочна

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: уміти характеризувати український літературний процес ХІХ – початку ХХІ ст. у його зв'язку з європейським; визначати їх спільні і відмінні особливості; цілісно сприймати сучасний літературний процес у розвитку жанрів, стилів, тематики й літературних течій; оцінювати творчість сучасних письменників у контексті розвитку літератури; володіти понятійно-категоріальним апаратом літературознавчої науки та основами порівняльного аналізу художнього твору; задатками історико-літературознавчого аналізу українських творів у взаємозв'язку з європейським контекстом; оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування; оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства; характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації; дотримуватися правил академічної доброчесності; використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

Зміст навчальної дисципліни. Характеристика, течії, імена, угруповання, риси, особливості розвитку нової української літератури. Періоди розвитку сучасної української літератури. Специфіка постмодернізму на національному ґрунті. Взаємозв'язок українського і європейського літературного процесу.

Пререквізити – теорія літератури і літературна критика, історія української літератури.

Кореквізити – переддипломна практика, підготовка і захист кваліфікаційної роботи.

Запланована навчальна діяльність: лекції – 36 год., практичні заняття – 18 год., самостійна робота – 96 год.; разом – 150 год.

Форми (методи) навчання: словесні (розповідь, бесіда, пояснення); практичні (дискусії, навчальні ігри); наочні (ілюстрування навчального матеріалу, показ слайдів).

Форми оцінювання результатів навчання: усне опитування, письмове опитування (тестування), самоконтроль, контрольна робота.

Вид семестрового контролю: іспит, курсова робота (на вибір).

Навчальні ресурси:

1. Даниленко В. Лісоруб у пустелі: письменник і літературний процес. Київ, 2008. 254 с.
2. Кравченко А. Молода українська проза. Київ, 1990. 187 с.
3. Харчук Р. Сучасна українська проза: постмодерний період. Київ, 2008. 206 с.
4. Модульне середовище для навчання MOODLE. Доступ до ресурсу: <https://msn.khnu.km.ua>.
5. Електронна бібліотека університету. Доступ до ресурсу: http://lib.khnu.km.ua/asp/php_f/plage_lib.php

Викладач: кандидат філологічних наук, доцент Приймак І. В.

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Тип дисципліни	Вибіркова
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Мова навчання	Українська
Семестр	Другий
Кількість встановлених кредитів ЄКТС	5
Форми навчання, для яких читається дисципліна	Денна/заочна

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: аналізувати мовні явища, враховуючи актуальні тенденції у вивченні української мови; працювати з різного типу науково-довідковою літературою; визначати типи відношень у мовній системі; різновиди звукових процесів (фонетичних явищ у сучасній українській мові); дериваційні процеси в лексиці української мови; виділяти частини мови; лексикографічно репрезентувати тематичні групи лексики, враховуючи інформаційно-лінгвістичні та технологічні основи сучасної тлумачної лексикографії; аналізувати семантичну структуру речення; володіти сучасними технологіями виокремлення і характеристики мовних одиниць та новітньою лінгвістичною термінологією; оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування; аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці; характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації; здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних; дотримуватися правил академічної доброчесності; створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів; використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

Зміст навчальної дисципліни. Фонетика і фонологія української мови. Морфеміка і дериватологія. Лексикологія, лексикографія та фразеологія. Виокремлення і характеристики частин мови. Синтаксис словосполучення, простого і складного речення.

Пререквізити – загальне мовознавство, основи етно- і соціолінгвістики, порівняльна граматики слов'янських мов, сучасна українська літературна мова.

Кореквізити – переддипломна практика, підготовка і захист кваліфікаційної роботи.

Запланована навчальна діяльність: лекції – 36 год., практичні заняття – 18 год., самостійна робота – 96 год.; разом – 150 год.

Форми (методи) навчання: словесні (розповідь, бесіда, пояснення з елементами проблемності), практичні (практичні заняття з використанням ігрових та інформаційних технологій); наочні (ілюстрування навчального матеріалу, показ слайдів).

Форми оцінювання результатів навчання: усне опитування, тестування, письмове опитування, самостійна робота, контрольна робота.

Вид семестрового контролю: іспит, курсова робота (на вибір).

Навчальні ресурси:

1. Караман С. О., Караман О. С., Плющ М. Я. Сучасна українська літературна мова: навчальний посібник. Київ: Літера ЛТД, 2011. 560 с.
2. Малюга Н. М. Шарманова Н. М. Сучасна українська літературна мова: лексикологія, фразеологія, лексикографія. Кривий Ріг: КПІ ДВНЗ «КНУ», 2012. 82 с.
3. Торчинський М. М. Проблемні питання української мови: електронний конспект лекцій. Хмельницький, 2014. 334 с.
4. Модульне середовище для навчання MOODLE. Доступ до ресурсу: <https://msn.khnu.km.ua>.
5. Електронна бібліотека університету. Доступ до ресурсу: http://lib.khnu.km.ua/asp/php_f/page_lib.php

Викладач: доктор філологічних наук, професор Торчинський М. М.

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ФІЛОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН У ЗВО

Тип дисципліни	Обов'язкова
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Мова навчання	Українська
Семестр	Перший
Кількість встановлених кредитів ЄКТС	5
Форми навчання, для яких читається дисципліна	Денна/заочна

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: характеризувати основні елементи системи та змісту вищої освіти в Україні; аналізувати та ухвалювати рішення щодо критеріїв якості навчання та діагностики знань; обґрунтовувати основні аспекти педагогічного спілкування; володіти сучасними технологіями організації та управління педагогічним процесом; знанням основних тенденцій та перспектив розвитку вищої освіти в Україні; вимог до організаційно-правового забезпечення вищої освіти; місця і ролі методів та інноваційних технологій навчання; принципів педагогічної майстерності викладача, змісту самостійної роботи студентів, психолого-педагогічних основ викладання мови і літератури; оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення; знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня; застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації; доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються; володіти професійними якостями викладача або учителя-філолога; аналізувати стан і можливості поліпшення педагогічного процесу та відповідного освітнього середовища у вищих, загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах; володіти різноплановими методами і способами перевірки знань з української мови і літератури; уміти розробляти систему заходів для забезпечення належного освітнього середовища, відповідно до норм безпеки життєдіяльності, ергономіки та сучасних технологій отримання знань.

Зміст навчальної дисципліни. Ступенева система вищої освіти в Україні. Освітньо-кваліфікаційна характеристика викладача української мови і літератури. Предмет, завдання і значення курсу «Методика викладання філологічних дисциплін у ЗВО» у професійній парадигмі викладача української мови і літератури. Форми, види, методи і засоби навчання у вищій школі. Лекція як основна форма подання навчального матеріалу у вищій школі. Технологія і техніка організації та проведення семінарів, практичних, лабораторних, індивідуальних занять, консультацій і колоквіумів з української мови і літератури. Самостійна робота студентів. Форми контролю за навчальною роботою у вищій школі.

Пререквізити – методика навчання української мови у ЗСО, методика навчання української літератури у ЗСО.

Кореквізити – переддипломна практика.

Запланована навчальна діяльність: лекції – 34 год., практичні заняття – 34 год., самостійна робота – 82 год.; разом – 150 год.

Форми (методи) навчання: словесні (розповідь, бесіда, пояснення з елементами проблемності); практичні (практичні заняття з використанням ігрових та інформаційних технологій; проекти); наочні (ілюстрування навчального матеріалу, показ слайдів).

Форми оцінювання результатів навчання: усне опитування, тестування, вирішення ситуаційних завдань, захист індивідуального завдання.

Вид семестрового контролю: іспит.

Навчальні ресурси:

1. Потапенко О., Кожуховська Л., Товкайло Т., Чубань Т. Лінгводидактика (курс лекцій). Київ: Міленіум, 2005. 402 с.
2. Радченко А. Є. Професійна компетентність учителя. Харків: Основа, 2006. 128 с.
3. Семенов О. Етнолінгводидактична культура вчителя-словесника. Київ; Глухів: РВВ ГДПУ, 2003. 108 с.
6. Модульне середовище для навчання MOODLE. Доступ до ресурсу: <https://msn.khnu.km.ua>.
4. Електронна бібліотека університету. Доступ до ресурсу: http://lib.khnu.km.ua/asp/php_f/plage_lib.php

Викладач: кандидат педагогічних наук, доцент Подлевська Н. В.

ПОРІВНЯЛЬНА ГРАМАТИКА СЛОВ'ЯНСЬКИХ МОВ

Тип дисципліни	Обов'язкова
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Мова навчання	Українська
Семестр	Перший
Кількість встановлених кредитів ЄКТС	5
Форми навчання, для яких читається дисципліна	Денна/заочна

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: оперувати основною історико-лінгвістичною термінологією; літературно-мовними орфоепічними навичками відтворення слов'янських текстів, аналізувати фонетичні особливості слов'янських мов, усвідомлювати їхні спільні й специфічні риси в галузі лексики, фразеології, морфології, синтаксису, стилістики; володіти знаннями про особливості спільнослов'янської мови як генетичного джерела всіх слов'янських мов; вміннями з'ясувати особливості фонетичної, лексичної, фразеологічної, морфологічної й синтаксичної будови слов'янських мов, їхньої стилістичної організації, знати особливості будови рідної та іноземної мов, характеризуючи їх подібні риси та розбіжності на рівні морфеми, слова, речення, тексту; мати узагальнені та впорядковані знання про практичну граматику польської, української та інших слов'янських мов; сформований дослідницький підхід до організації перекладацької діяльності; уміти вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах; знати і розрізняти розвиток і сучасний стан фонетичної та морфологічної систем східно-, західно- і південнослов'янських мов в аспекті порівняльно-історичного вивчення.

Зміст навчальної дисципліни: Порівняльна граматики слов'янських мов як навчальна дисципліна. Порівняльно-історичний метод. Виникнення і розвиток порівняльно-історичного мовознавства. Стан і проблеми сучасного розвитку слов'янського мовознавства. Роль вітчизняної філологічної науки в розв'язанні проблем порівняльно-історичного слов'янського мовознавства. Порівняльна характеристика структурних рівнів мов.

Пререквізити – вступ до мовознавства, старослов'янська мова, польська мова, сучасна українська літературна мова, історія української мови, історична граматики

Кореквізити – проблемні питання української мови, переддипломна практика, кваліфікаційна робота.

Запланована навчальна діяльність: лекції – 34 год., практичні заняття – 17 год., самостійна робота – 99 год., разом – 150 год.

Форми (методи) навчання: словесні (розповідь, бесіда, пояснення з елементами проблемності); практичні (практичні заняття з використанням інформаційних технологій; метод проєктів; метод презентацій); наочні (ілюстрування навчального матеріалу, мультимедійні презентації).

Форми оцінювання результатів навчання: усне опитування, тестування, письмові завдання, поточний письмовий контроль, контрольна робота.

Вид семестрового контролю: залік.

Навчальні ресурси:

1. Вступ до порівняльно-історичного вивчення слов'янських мов. Київ: Наукова думка, 1966. 596 с.
2. Дуличенко А. Д. Славянские литературные микроязыки: вопросы формирования и развития. Таллинн: Валгус, 1981. 323 с.
3. Царалунга І.Б. Старослов'янська мова : навчальний посібник. Львів: «Новий світ – 2000», 2007. 188 с.
4. Модульне середовище для навчання MOODLE. Доступ до ресурсу: <https://msn.khnu.km.ua>.
5. Електронна бібліотека університету. Доступ до ресурсу: http://lib.khnu.km.ua/asp/php_f/plage_lib.php

Викладач: доктор філологічних наук, професор І. Б. Царалунга.

ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА

Тип дисципліни	Обов'язкова
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Мова навчання	Українська
Семестр	Третій
Кількість встановлених кредитів ЄКТС	7
Форми навчання, для яких читається дисципліна	Денна/заочна

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення теоретичних дисциплін, повинен: уміти реалізовувати на практиці набуті теоретичні знання зі спеціальних і психолого-педагогічних дисциплін, застосовувати їх під час вирішення конкретних завдань практики; розуміти і вживати широкий спектр термінологічних одиниць, методик викладання української мови і літератури та обирати необхідні й найбільш оптимальні методики їх засвоєння; спілкуватися зі студентською аудиторією; оформлювати відповідну документацію; володіти педагогічними навичками, необхідними для роботи у закладах вищої освіти; основними поняттями та теоретичними основами сучасних методик викладання української мови і української літератури; технологіями формування філологічної компетенції у студентів ЗВО; застосовувати набуті знання і вміння у навчально-виховному процесі під час виконання функцій викладача і куратора, виконувати інші завдання під час проходження наукової, виховної, журналістської, творчої, редакторської практик.

Зміст навчальної дисципліни. Проведення лекцій, практичних і лабораторних занять з філологічних дисциплін. Проведення виховних заходів. Наукова, виховна, журналістська, творча, редакторська практики. Оформлення навчальної документації.

Пререквізити – методика навчання української мови у ЗСО, методика викладання української літератури у ЗВО, педагогіка і психологія вищої школи.

Кореквізити – підготовка і захист кваліфікаційної роботи.

Запланована навчальна діяльність: педагогічна практика – 210 год.; разом – 210 год.

Форми (методи) навчання: проведення лекційних, практичних і лабораторних занять та виховних заходів; наукова, виховна, журналістська, творча, редакторська практики; оформлення навчальної документації.

Методи контролю і оцінювання навчальних досягнень: відвідування проведених занять і виховних заходів, публічний захист практики.

Вид семестрового контролю: диференційований залік.

Навчальні ресурси:

- 1.Алексюк А. М. Педагогіка вищої освіти України. Київ, 1998. 452 с.
- 2.Богданова І. М. Педагогічна інноватика. Одеса: ТЕС, 2000. 378 с.
- 3.Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи. Київ: Центр навчальної літератури, 2003. 316 с.
- 4.Потапенко О., Кожуховська Л., Товкайло Т., Чубань Т. Лінгводидактика (курс лекцій). Київ: Міленіум, 2005. 402 с.
- 5.Радченко А. Є. Професійна компетентність учителя. Харків: Основа, 2006. 128 с.
- 6.Семенов О. Етнолінгводидактична культура вчителя-словесника. Київ; Глухів: РВВ ГДПУ, 2003. 108 с.
- 7.Модульне середовище для навчання MOODLE. Доступ до ресурсу: <https://msn.khnu.km.ua>.
- 8.Електронна бібліотека університету. Доступ до ресурсу: http://lib.khnu.km.ua/asp/php_f/p1age_lib.php

Викладачі кафедр української філології і слов'янської філології.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

Тип дисципліни	Обов'язкова
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Мова викладання	Українська
Семестр	Третій
Кількість встановлених кредитів ЄКТС	15
Форми навчання, для яких читається дисципліна	Денна/заочна

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисциплін, повинен: вміло вибирати та аналізувати необхідну інформацію для наукових досліджень; укласти галузеву картотеку; формулювати науковий апарат кваліфікаційної роботи; описувати результати власного дослідження, підтверджувати їх цитатами; робити чіткі й логічні висновки; оформляти роботу відповідно до вимог; володіти сучасними технологіями виконання наукових досліджень у галузі філології, методики викладання філологічних дисциплін та перекладознавства; навичками наукового мовлення та вміннями оформляти результати власного дослідження, укласти список використаної літератури відповідно до вимог. Студент повинен вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах; мати здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, генерувати нові ідеї (креативність); уміти здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів; обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу; застосовувати сучасні методики і технології для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі; дотримуватися правил академічної доброчесності.

Зміст навчальної дисципліни: Випускна кваліфікаційна робота як вид наукової діяльності. Основні етапи написання магістерської роботи. Опрацювання літератури з теми дослідження. Оформлення кваліфікаційної роботи і її захист перед екзаменаційною комісією.

Пререквізити – усі навчальні дисципліни.

Запланована навчальна діяльність: самостійна робота – 450 год., разом – 450 год.

Форми (методи) навчання: словесні (консультаційні бесіди, дискусії, робота в проблемних групах); практичні (використання інформаційних технологій); наочні (ілюстрування матеріалу, картотеки, мультимедійні презентації).

Форми оцінювання результатів навчання: виступи на конференціях різного рівня, публікації в наукових збірниках, участь у конкурсах, попередній захист кваліфікаційних робіт.

Вид семестрового контролю: захист кваліфікаційної роботи перед екзаменаційною комісією.

Навчальні ресурси:

1. Дипломна робота з української мови і літератури: методичні вказівки для магістрантів спеціальності 035.01 Філологія. Українська мова та література. Укладач Торчинський М. М. Хмельницький : ХНУ, 2020. 68 с.
2. Кваліфікаційна робота магістра : методичні вказівки щодо її виконання для студентів спеціальності 035.03 «Філологія. Слов'янські мови і літератури (переклад включно)». Укладачі Торчинська Н. М., Дутковська О. Б., Подлевська Н. В.; відповід. за випуск Подлевська Н. В. Хмельницький, 2018. 42 с.
3. Бібліографічне посилання : загальні положення та правила складання. ДСТУ 8302:2015. Видання офіційне / розробники Н. Петрова (науковий керівник), Г. Плиса, Т. Жигун. К. : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 16 с.
4. Модульне середовище для навчання MOODLE. Доступ до ресурсу: <https://msn.khnu.km.ua>.
5. Електронна бібліотека університету. Доступ до ресурсу: http://lib.khnu.km.ua/asp/php_f/page_lib.php

Викладачі кафедри української філології.